

ФОРМАЛІЗАЦІЯ СТАНДАРТІВ ДОКАЗУВАННЯ ЯК ГАРАНТІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЗМАГАЛЬНОСТІ, ЧІТКОГО ТА ПЕРЕДБАЧУВАНОВОГО СУДОВОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

ДОВІДАС ВІТКАУСКАС
Координатор Проекту
Київ, 30 вересня 2016

This project is funded
by the European Union

Стандарти доказування в українському законодавстві та практиці

- Обґрунтована підозра – арешт у справах щодо «спеціальної конфіскації»
- Достатня підстава / розумні підстави вважати – справи щодо стягнення в дохід держави необґрунтованих доходів, на основі очевидних та об'єктивних обставин, як передбачає відповідний проект закону, розроблений Міністерством юстиції України
- Баланс ймовірностей – цивільний процес?
- За умови відсутності розумного сумніву – кримінальний процес?
- «Глибинне переконання» судді – виправданий єдиний підхід?

Стаття 6 та Протокол 1 Стаття 1 Конвенції про захист прав людини

- Принцип походить від права зберігати мовчання та свободи від самовикриття – вина у кримінальному провадженні має бути доведена за умови відсутності розумного сумніву (*Barberà, Messegué and Jabardo v. Spain*)
- Зв'язок з презумпцією невинуватості (*Salabiaku v. France*)
- Перенесення обов'язку доказування можливе у справах щодо розширеної конфіскації (Директива ЄС щодо розширеної конфіскації - 2014/42/EU щодо конфіскації засобів здійснення злочинів і доходів, набутих у злочинний спосіб); звернення в дохід держави за межами кримінального процесу ('цивільна конфіскація' у Великобританії, 'адміністративна конфіскація' в Італії)
- Баланс ймовірностей може бути стандартом, який вимагається від держави для доведення незаконного походження активів (*Phillips v. U.K.; Grayson and Barnham v. U.K.; Van Offeren v. Netherlands, Raimondo v. Italy, Dassa v. Liechtenstein*)
- Інформація, отримана в примусовому порядку від підсудного у паралельному провадженні (звернення в дохід держави), не може бути використана у кримінальному провадженні (*Saunders v. U.K.*)

Допустимі законні припущенні – розширена конфіскація, звернення в дохід держави за межами кримінального процесу та інші інструменти *щодо речі*

- Необґрунтоване накопичення статків державним службовцем пов'язується з корупцією
- Активи фізичної особи, яка підтримувала діяльність злочинної організації, вважаються такими, що є у розпорядженні злочинної організації (Швейцарія)
- «Соціальна небезпечність» особи, засудженої за окремі тяжкі злочини (Італія)
- Усі активи або витрати, придбані або здійснені протягом 6 років до винесення вироку (за окремі тяжкі злочини), вважаються доходами, отриманими злочинним шляхом (Нідерланди)
- «Спосіб життя», що не відповідає офіційній заробітній платі або доходам від підприємницької діяльності, свідчить про незаконні прибутки (Великобританія)
- Презумпції, що ґрунтуються на «структурованих» банківських депозитах, підозрілих банківських операціях, переказах на пов'язаних третіх сторін та ін.

Роз'яснення стандартів доказування у разі арешту або тримання під вартою

- Ризик переховування за кордоном – вагомий доказ (США /N.Y.)
- Ризик змови / втручання – чіткий і переконливий доказ (США/N.Y.)
- Ризик вчинення повторного правопорушення / суспільна небезпечність – чіткий і переконливий доказ (США/N.Y.)
- Дотримання балансу інтересів відповідно до ст. 5 (законне та з дотриманням розумних строків тримання під вартою) та позитивних зобов'язань держави відповідно до ст. 2 та 3 (*Osman v. U.K.*, *Paul and Audrey Edwards v. U.K.*).

ДЯКУЮ!

This project is funded
by the European Union